

Uvědomte si átma tattvu neustálým cvičením

→ *Promluva Satja Sái Báby z 20. července 2009* ←

Vtělení lásky!

Všichni se táží: „Svámí, kde je *átman*?“ Nechápou, co *átman* je. Upanišady obšírně pojednávají o principu *átmana*. Bohužel dnes lidé nejsou schopni správně vykládat učení upanišad. Učení Bhagavadgíty, Rámájany a Bhágavaty má svůj původ v upanišadách. Naši mudrcové v dávných dobách podstupovali intenzivní *tapas* (pokání), aby pochopili podstatu *átmana* a nakonec prohlásili, že *átman* je hlavním základem všeho ve vesmíru. Když *átman* přijme fyzické tělo, tak zatímco tělo podléhá od narození do smrti neustálé změně, *átman* zůstává jako věčný a neměnný princip. *Átman* je zdrojem a udržovatelem všeho. Nerodí se, ani neumírá. Lidé oslavují s velkým nadšením různé svátky, například svátek Mahášivarátri. Znamená to, že se Pán Šiva narodil v tento den? Nikoli, jméno „Šiva“ naznačuje příznivou vyhlídku. Princip Šivy je všudypřítomný.

*Sarvatah pánipádam tat sarvatóksi širómukham,
sarvatah šrutimallóké sarvamávtija tišthati.*

(verš v sanskrtu)

*Rukama, nohama, očima, hlavou, ústy a ušima prostupuje vším,
On prostupuje celým vesmírem.*

Cokoli je viděno očima, slyšeno ušima, dokonce slova, která jsou pronesena – všechno je *brahma*. V tomto vesmíru není nic, co by nebylo *brahma*. Proto je popsáno jako:

*Šabda brahmamají, čaráčaramají, džjótirmají, vánmají,
nitjánandamají, parátparamají, májámají, šrímají.*

(verš v sanskrtu)

*Vtělení zvuku, pohybu a nehybnosti, světla, řeči,
věčné blaženosti, dokonalosti, klamu a bohatství.*

Nikdo nemůže říci: „Toto je *brahma* a toto není.“ Například tento kapesník je také *brahma*. Odkud kapesník pochází? Je utkán z nití. Nitě zase pocházejí z bavlny. Jelikož jsou nitě utkány dohromady, přijímají podobu látky. Z látky takto utkané z bavlněných nití může být vyrobeno *dhóti*, sárí nebo košile.

Někteří lidé říkají, že mysl je původcem celého vesmíru. To není pravda. Dokonce i mysl má zdroj, na kterém je závislá. Není pochyb, že mysl je velice silná a mocná, ale dokonce i mysl pochází pouze z *átmana*. Mysl směřuje veškeré aktivity do fyzického světa. Je velice nestálá a neustále se mění. Z tohoto důvodu je nazývána „opičí mysl“.

Átman je zdrojem a udržovatelem těla, mysli, intelektu, vědomí (*čitta*). *Vivéka* (rozlišování), *vidžňána* (vyšší moudrost) a *sudžňána* (věda o vědomí), ty všechny pocházejí pouze z *átmana*. To všechno přijímá v životě lidské bytosti v určitou dobu konkrétní podobu jako nemluvně, dítě, chlapec, mladík a stařec. Tyto rozličné podoby v různých stádiích nemají žádnou nezávislou existenci. Přecházejí z jednoho stádia do druhého. Nicméně *átman* je zdrojem a udržovatelem všech bytostí. Je základním principem.

Aby lidé porozuměli tomuto základnímu principu, připisují mu různá jména. Někteří ho nazývají Óm, prvotní zvuk. Jiní ho nazývají *tattvamasi* (To jsi Ty). Jiní ho nazývají *brahma*. Někteří jiní mu zase dávají jména jako Ráma, Kršna, Alláh, Íšvara a Ježíš. Tato různá jména a podoby jsou dávány pouze za účelem označení. Ale Božství nemá žádné jméno ani podobu. Jména a podoby přisuzované Bohu jsou založeny na oblibě člověka k určitému jménu nebo podobě.

Někteří lidé si přejí uctívat Boha jako Vénkatéšvaru a realizovat ho v této podobě. Kdo tuto podobu vytvořil? Je to lidská mysl, která Boha vykreslila v této podobě; například malíři jako byl slavný Ravi Varma. Ten namaloval Boha v různých podobách – jako Rámu, Kršnu, atd. To vše je vytvořeno člověkem, není to původní. Můžete Boha uctívat jako Rámu, Kršnu nebo Šivu a realizovat ho v této podobě. Ale zásadně je Bůh jeden a pouze jediný. On je *brahma*,

beztvaré, bezejmenné a bez vlastností. Tato základní pravda byla vysvětlena v aforismu *ékaméva advitíjam brahma* (Bůh je jediný bez druhého).

Nicméně různí lidé v různých dobách jsou oklamáni jmény a podobami. Dá se říci, že to všechno je jejich představa. Ve skutečnosti je tato představa sama o sobě základní příčinou všech problémů ve světě. Ačkoli jsou jména a podoby různé, Bůh je pouze jeden. Myslíte si, ten a ten je špatný, a tak jako špatný vypadá. Na druhou stranu, když si myslíte, že je to dobrý člověk, on se skutečně bude jevit jako dobrý. Jsou to vaše city k němu, které způsobují všechen rozdíl mezi dobrým a špatným. Vše se rodí z vašich myšlenek, jejichž zdrojem je mysl. Proto tedy musíte brát věci takové, jaké jsou.

Vy si myslíte, že meditujete na určitou podobu nebo předmět. Po pravdě řečeno, to není meditace. Podoba nebo předmět, o kterém máte meditovat, se může časem změnit. Proto to není meditace v pravém slova smyslu. Není to ani koncentrace. Je to pouhé rozjímání po určitou dobu. Až se po pravidelném cvičení předmět stabilizuje, můžete meditovat.

Pro nikoho není možné meditovat v okamžiku, kdy si sedne k meditaci. V tomto úsilí ještě nikdo nikdy neuspěl. Lidé říkají, že meditují, ale je to falešné. Strojená meditace je skutečně špatná. V tomto procesu existují tři stupně: koncentrace, rozjímání a meditace. Jedná se o postupný proces dosahovaný systematickou a pravidelnou *abhjásou* (cvičením). Tato *abhjása* jóga a z ní vyplývající mír, kterého člověk dosáhne, je nádherně vysvětlen v Bhagavadgítě takto:

*Šrējó hi džňánam abhjását,
džňánát dhjánam višišjaté,
dhjánát karma-phala tjágas,
tjágát šántir anantaram*

(verš v sanskrtu)

*Lepší je vskutku poznání než cvičení.
Lepší než poznání je meditace o Bohu.
Lepší však než meditace je zřeknutí se touhy po ovoci činů.
Po něm následuje okamžitě mír.*

Novorozeně se nestane dospělým hned, ale postupně v dospělého vyrůstá. Je chybou si myslet, že cokoli si přejete, bude úspěšné. Kdyby tomu tak bylo, nebylo by vůbec lidského úsilí! Nebyl by žádný důvod pro lidskou existenci. Proto se ze všeho nejdříve soustřeďte na princip „Já“. Neustále rozjímejte

o výroku: „Já jsem *átman*.“ Vy a *átman* jste pouze jedno, nikoli dvě různé entity.

Dnes vede každý čin lidské bytosti ke zmatku, což zase vede k depresi. Co je důvodem tohoto sledu událostí? Vaše vlastní nestálá povaha. Ve skutečnosti celé životní prostředí na světě podléhá změnám. Jsou změny ve vodě, vzduchu, mracích a dokonce i v potravě. Když se všechno kolem vás mění, má to na vás přirozeně vliv. Vaše mysl také podléhá změně v souladu se změnami kolem. Existuje pouze jediný neměnný princip: neměnné celistvé vědomí (*pradžňána*).

Upanišady prohlašují: *Pradžňánam brahma* (*brahma* je nejvyšší vědomí). Přejete-li si dosáhnout tohoto stavu, musíte rozvíjet *ékátma bhávu* (pocit jednoty). Ačkoliv jsou těla různá, ve všech živoucích bytostech přebývá pouze jediný *átman*. Lidská těla jsou jako nádoby a mysl uvnitř je voda. Ve všech nádobách se odráží jediný měsíc. Všude je pouze reakce, odraz a ozvěna.

Drahé děti!

Nebudete schopny pochopit *átma tattvu* (princip *átmana*). *Átman* není pouhým slovem tvořeným dvěma slabikami. Znamená rozvíjení *ékátma bhávy*. Všichni jsou jedno, chovejte se ke všem stejně. Jak můžete rozvíjet víru v toto rčení? Zde je malý příklad. Děláte určitou práci a váš soused dělá jinou. Ačkoliv každý z vás vykonává rozdílnou práci, prostředí, ve kterém pracujete, je stejné. *Átman* je vědomí, které vším prostupuje. Tento vše prostupující princip je pravda.

Stvoření se vynořuje z pravdy a do pravdy se noří.

Existuje ve vesmíru místo, kde pravda není?

Spatřujte tuto čistou a neposkvrněnou pravdu.

(*báseň v telugu*)

Celý vesmír je prostoupen pravdou. Je nahoře, dole a na všech stranách. Tato *satja* (pravda) je *átman*. Je věčná a neměnná. Epos Bhágavata nám nakazuje mluvit pravdu a hovořit sladce a jemně. *Satjam brúját, prijam brúját, na brúját satjamaprijam* (mluvte pravdu, mluvte příjemně a neříkejte trpkou pravdu). Pravda je zdrojem a udržovatelem všeho ve vesmíru. Kde je *satja*, tam bude *dharma*. Kde jdou *satja* a *dharma* pospolu, jejich výsledkem je mír. Kde je mír, tam nemůže existovat *kródha* (hněv), *tápa* (neklid), *íršjá* (závist), *asújá* (žárlivost) a *dambha* (domýšlivost). Takový mír, zbavený všech těchto špatných vlastností, se sám proměňuje v čistou lásku.

Hanumán kdysi vstoupil do města Lanky při hledání Sítu, jež byla unesena Rávanou a držena zde v zajetí. Hledal Sítu v každé ulici a v každém domě, ale nemohl ji najít. Nicméně nacházel rákšaské ženy v nepatřičných situacích. Usoudil však, že Sítá je vznešená dáma, která by se na takovou úroveň nesnížila. Hanumán nebyl schopen Sítu nikde najít a tak naříkal: „Hledal jsem ji v každém domě a dokonce i v květinových zahradách. Toužím ji spatřit.“

Pak vešel do Ašókovany a našel Sítu sedící pod stromem. Byl mimořádně šťasten, že ji našel a v této radostné náladě začal strhávat ovocné stromy a ničit nádhernou zahradu. Tato Hanumánova opovážlivost rozvzteklila demony, kteří ho pevně svázaného provazy odvedli k Rávanovu královskému dvoru. Tam Hanumán vyprovokoval při s Rávanou, králem démonů, ohledně správnosti jeho ohavného činu, unesení Sítu. Oslovoval Rávanu nejpotupnějším způsobem.

Rávana nemohl strpět Hanumánovo drzé a nestoudné chování. Rozzuřil se a varoval Hanumána: „Ty jedna opice! Nikdo, dokonce ani králové, si netroufnou mluvit se mnou tak ponižujícím jazykem. Postarám se o to, abys hned sklapl.“ Hanumán mu odsekl: „Ty jsi démon, zatímco já jsem služebníkem císaře, který vládne čtrnácti světům (*lókám*). Ty mi nemůžeš nic udělat.“

Rávana už dále nemohl ovládnout svůj hněv a rozkázal, aby Hanumánův ocas obalili látkou nasáklou olejem a strčili jej do ohně. Démoni okamžitě přinesli nějaké staré hadry, omotali je kolem jeho ocasu, namočili do oleje a ocas strčili do ohně. Pak Hanumán s hořícím ocasem skákal z jedné budovy na druhou a roznesl oheň na všechny budovy na Lance. Velice rychle se plameny všude rozšířily a vypadalo to, že je celé město v plamenech. Všichni obyvatelé města ve velké panice vybíhali na ulice. Všichni se divili a debatovali mezi sebou: „Kdo je ta opice? Odkud přišla? Kdo ji poslal? Celé naše město hoří. Kam nyní půjdeme?“

Dokonce ani palác Mandódarí nebyl ušetřen. Celé město se všemi budovami i osobními věcmi obyvatel bylo zničeno na popel. Pouze Vibhíšanův dům byl jako jediný na Lance ochráněn. Tak museli obyvatelé Lanky zaplatit za svoje hříchy. Zákon karmy je nezměnitelný a nevyhnutelný. Lidé musí trpět následky svých špatných skutků. Cokoliv člověk udělá, ať dobré nebo špatné, se mu vrátí zpátky.

*Když se člověk vynoří z lůna matky,
nemá kolem krku žádnou girlandu.
Nemá žádné šperky vyrobené z perel,
ani třpytící se zlaté ozdoby.*

Nemá žádné náhrdelníky posázené drahými kameny,
jako jsou smaragdy a diamanty.
Kolem jeho krku však jedna girlanda je.
Brahma splétá dohromady
následky jeho minulých skutků v těžký věnec,
který mu dává kolem krku v čase zrození.

(báseň v telugu)

Takto nás pronásledují následky našich minulých činů. Předpokládejme, že jste doma jedli *pakodu*. Za nějakou dobu budete říhat pouze *pakodu*. Podobně dostáváte jen následky svých minulých činů. Proto musí být vaše činy vždy dobré. Aby člověk neustále konal dobré činy, musí pěstovat *daiiva príti*, *pápa bhíti* a *sangha níti* (lásku k Bohu, strach z hříchu a morálku ve společnosti). Když člověk kultivuje tyto tři vlastnosti, bude schopen sám se zdržet konání špatných činů.

Láska k Bohu, strach z hříchu a morálka ve společnosti jsou navzájem na sobě závislé. Jedno následuje po druhém. *Námasmarana* (opakování jména) pomůže při pěstování těchto vznešených vlastností. To je důvodem, proč vás opakovaně vyzývám, abyste prováděli *námasmaranu* neustále. *Námasmarana* je prostředkem, kterým můžete překročit oceán *sansáry* (objektivního světa). Aby člověk realizoval *átma tattvu*, musí hledat útočiště pouze v *átmanu*. Jakmile realizujete *átma tattvu*, sami se stanete *átmanem*. Musíte neustále rozjímat o prohlášení upanišad: *Aham brahmásmi* (já jsem *brahma*). Musíte si připomínat: „Já nejsem člověk, nejsem *rákšasa* (démon), já jsem *átman*.“

Přeji si, aby se studenti postupně vzdali nevázaných rozhovorů a zbytečných aktivit. Vaše mluva by měla být dobrá, vaše vidění by mělo být dobré, vaše myšlenky by měly být také dobré. Pouze když jsou vaše myšlenky, slova a činy dobré a v dokonalé harmonii, stanete se dobrými osobnostmi. Svatá písma jako *Rámájana*, *Mahábhárata* a *Bhagavadgíta* učí to samé. Nejprve ze všeho rozvíjejte lásku k Bohu. Pokud ji máte, rovná se to všemu.

Jestliže si přejete dosáhnout *átma tattvy*, musíte neustále rozjímat o *átmanu*. Až jednou zakusíte *átma tattvu*, sami se stanete *brahma*. Aby bylo možno získat tuto zkušenost, mělo by se pravidelně cvičit. Člověk provádí spoustu cvičení dokonce jen proto, aby dosáhl jednoduchých věcí v denním životě. Bez cvičení nemůže být v životě dosaženo ničeho. Budete se dopouštět chyb.

Ze všeho nejdříve se naučte žít jako skutečné lidské bytosti, neustále si připomínejte: „Já jsem lidská bytost, nejsem zvíře, nejsem krutá šelma.“ Z lidství se

musíte pozvednout na úroveň Božství. Nesnižujte se na úroveň zvířete nebo šelmy. Ve skutečnosti všichni *avatáři* přicházejí jedině proto, aby pozvedli úroveň vědomí lidské bytosti k úrovni Božství, pouze aby přeměnili lidi v božské bytosti.

Když úzkostlivě následujete boží rady a vykonáváte činnosti, které Boha těší, zcela jistě se stanete vpravdě Bohem. Není to těžké. Trvalé cvičení vám umožní dosáhnout vašeho cíle. Na druhou stranu, když následujete špatné lidi, stanete se také špatnými. Říká se: „Pověz mi, jaká je tvoje společnost, a já ti řeknu, kdo jsi.“ Jaká je vaše společnost, takovými se stanete.

V Prašánti Nilajam, dne 20. července 2009